

[Stillinger]

Tilgangen til HD- og ED-uddannelserne har i de senere år været voksende, og det har selvfølgelig medført et øget pres på skolerne med efterfølgende, som det hedder, »uforudsete standardforringelser«. Det står at læse i bemærkningerne til lovforslaget.

Det besynderlige er, at ministeren tror, at man kan opretholde fri adgang til uddannelserne ved at kræve betaling af de studerende. Det synes SF er en enestående dansk uddannelsesnyhed. Jeg forudser, at ministeren frmsætter et forslag snart om, at man fra næste skoleårs begyndelse ophæver adgangsbe- grænsningen til de højere læreanstalter og gennemfører fri adgang. Adgangsbilletten bliver så en pose penge.

Det er et rigtig dårligt forslag, hr. minister. For det første er det en dansk uddannelses- tradition, at vi ikke betaler for at uddanne os. Det er et godt princip, at uddannelser er gratis, og det vil SF blive ved med at forsvare.

For det andet vil betaling sandsynligvis i virkeligheden virke som en adgangsbe- grænsning og ikke give fri adgang. Det er nemlig ikke alle, der kan betale 2.225 kr., som man skal i 1987 for at starte uddannelsen og så 2.225 kr. 2 år senere. Til de 2.225 kr., der skal betales for selve undervisningen i 1987, kommer selvfølgelig betydelige bogudgifter og netop til HD-studiet.

For det tredje vil loven ramme fuldstæn- dig tilfældigt. Mange, specielt i private virk- somheder, ved vi godt vil få både deres ud- dannelse og deres bogudgifter betalt af fir- maet, hvorimod mange – det er sandsynligvis de fleste af de offentligt ansatte – ikke vil få en krone. Det virker ikke rimeligt over for offentligt ansatte, som ønsker at videreud- danne sig.

Endelig har jeg i bemærkningerne til lov- forslaget savnet en behovsanalyse, som viste, hvorfor det var så utrolig vigtigt med fri ad- gang netop til HD- og ED-uddannelserne i modsætning til alle andre uddannelser, hvor der er adgangsbe- grænsning.

Jeg synes og SF synes, at det er et ret elen- digt lovforslag. Vi tror ganske enkelt ikke på, at man fjerner adgangsbe- grænsningerne ved at indføre betaling for undervisningen, og vi kan derfor ikke støtte lovforslaget. Men vi kunne tænke os, at ministeren fremkom med nogle betragtninger om, hvordan han ville

forbedre handelsskoleelevernes daglige for- hold.

Ole Vig Jensen (RV):

Vi vil fra radikal side give dette lovforslag en meget behersket modtagelse, og det hæn- ger først og fremmest sammen med, at vi med lovforslaget bryder et ellers meget for- nemt princip i dansk uddannelsespolitik.

Når vi alligevel godt vil se nærmere på forslaget i udvalget, er det, fordi vi har områ- der, nærmest sammenlignelige områder, hvor der i dag eksisterer betalingsordninger. Der er tale om i det oplæg, der er givet i forbin- delse med lovforslaget og fremsættelsestalen, at det ikke er deltagerne, men virksomheder- ne, der skal betale for den pågældende ud- dannelse. Der er heller ikke tale om, at der bliver betaling for dem, der i øvrigt følger uddannelser på heltidsbasis. Det er alene del- tidsstudier, hvor man kan opretholde et ar- bejde og en indtægt ved siden af.

Jeg kan roligt sige, at for Det Radikale Venstre vil det afhænge meget af, hvordan udvalgsarbejdet forløber, og navnlig vil vi have klaret af, at der ikke i forbindelse med et sådant lovforslag bliver tale om en udskil- ning af ansøgere, sådan at de, der er dårligst stillet af indtil flere forskellige grunde, ikke får den uddannelsesmulighed, uden at de skal betale. Kan det derimod klargøres, at sådan er det ikke, og at virksomhederne i det store og hele betaler for deltagerens medvir- ken, så er det en anden sag. De ting ønsker vi nærmere belyst og opklaret.

Bente Juncker (CD):

Med de forudsætninger, der er indbygget i lovforslaget, kan vi tilslutte os, at der opkræ- ves betaling for HD- og ED-uddannelserne. Betalingspligtige er alene erhvervsaktive stu- derende, og alle indtægter fra betalingen skal anvendes ved de pågældende uddannelser. Disse forudsætninger finder vi i CD og i Kristeligt Folkeparti helt rimelige, og med den øvrige baggrund for forslagens fremsæt- telse mener vi, der er tale om en fornuftig løsning for at undgå adgangsbe- grænsning til disse uddannelser, der er af så stor betydning for erhvervslivet.

Pia Kjærsgaard (FP):